



معایب روش گفتاری در تربیت / الگوی کودکان خود باشید

یکی از روش‌های تربیتی که از دیدگاه پیشوایان دینی و مکاتب الهی مورد تأیید قرار گرفته است روش الگوی مناسب برای تربیت کودکان است.

خبرگزاری مهر-یکی از روش‌های تربیتی که از دیدگاه پیشوایان دینی و مکاتب الهی مورد تأیید قرار گرفته است روش الگوی مناسب برای تربیت کودکان است.

نکته بسیار مهم و دقیق در مورد روش تربیتی این است که همیشه به صورت مستقیم به کار تربیتی نپردازیم و اصول تربیتی را گاهی به طور غیر مستقیم انجام دهیم، با این کار به حفظ شخصیت کودک توجه داشته‌ایم. زیرا در این روش خود را به کودک نزدیک ساخته‌ایم. بهترین فایده این کار این است که روش تربیتی خود را به کودک تحمیل نکرده‌ایم. خود کودک آزادانه و از روی رغبت به سمت مربی سوق داده می‌شود و این حرکت نشان دهنده این است که کودک به رفتارهای کمالی وی برخورد کرده و شیفته و جذب می‌شود.

هیچ پدر و مادری را نمی‌توان یافت که به تربیت و راهنمایی فرزند خود علاقه نداشته باشد چه پدران و مادران تحصیل کرده و چه تحصیل نکرده همیشه سعی خود را بر آن داشته‌اند فرزندان خود را سعادتمند و خوشبخت ببینند و آنها را در این زمینه ارشاد کرده‌اند و ممکن است با این همه علاقه‌مندی و راهنمایی خانواده‌هایی هستند که در امر تعلیم و تربیت فرزندان‌شان به توفیق چندانی دست نیافته‌اند.

نکته حائز اهمیت این است که چرا برخی در این امر موفق نمی‌شوند متأسفانه بعضی از اولیا به راه و روش تعلیم و تربیت آگاهی ندارند و صلاحیت تربیت فرزندان را ندارند.

خداوند در قرآن مجید می‌فرماید: هنگامی که می‌خواهید به منازل خود وارد شوید سعی کنید از درب‌های آن وارد شوید. از این آیه قرآن این مهم را می‌آموزیم که برای ورود و موفقیت در هر کاری راه و رسم و شیوه انجام آن کار را نباید نادیده گرفت و از اصل آن باید وارد شد.

پس پدران و مادران عزیز در حین علاقه و شوق تعلیم و تربیت کودکان باید به شیوه‌های تربیتی آشنایی کامل داشته و آنها را در امر سازندگی به کار بگیرید. هرگز نمی‌توان به صرف شوق و علاقه به امر تربیت فردی را هدایت و ارشاد کرد زیرا باید به این واقعیت مهم واقف بود که هرکاری از اسلوب خاصی برخوردار است، برای دستیابی به این مهم در آن کار باید راهکارها به کار گرفته شوند.

امام صادق (ع) شیوه تربیتی زبانی را مورد نکوهش قرار دادن و آن را نفی می‌نماید. زیرا در این روش تربیتی علاوه بر عدم توفیق اساساً مشکلات و دشواری‌های فراوانی وجود دارد که به برخی از آنها اشاره می‌نماییم:

1- در روش تربیتی گفتاری شخصیت کودک نادیده گرفته شده و همه عظمت و شخصیتش نوعاً به باد داده می‌شود و احساس حقارت و پوچی خواهد کرد. پدران و مادران بدون اینکه خود توجه داشته باشند در هنگام راهنمایی و ارشاد فرزندان آنان را مورد توبیخ و ملامت قرار می‌دهند. روشن است در این نوع تربیت طرف به جای پذیرش اصول تربیتی بر میزان لجاجت و انحرافش افزوده خواهد شد و با این کار روحیه طغیان‌گری و عصیان وی گسترش می‌یابد.

امام علی (ع) می‌فرماید: زیاده روی در ملامت و سرزنش، آتش عناد و لجاجت را مشتعل می‌کند. (تحف العقول ص 84) و نیز امام (ع) می‌فرماید: از توبیخ مکرر پرهیز کن، به خاطر اینکه تکرار سرزنش، گناهکار را در اعمال ناپسندش جسور می‌کند و ملامت را بی اثر می‌شمارد (غررالحکم ص 278).

2- یک نکته مهم دیگر در روش تربیتی گفتاری این است که شخصیت و عظمت کودک مورد هجوم قرار گرفته، از بین می‌رود و این ویرانگری شخصیت هنگامی گسترده می‌شود که در مقابل دیگران و در میان گروه ارشاد صورت گیرد. بسیار واضح است که این روش الگویی مناسب با ساختار شخصیتی انسان نیست.

بهترین روش که قبلاً متذکر شدیم همان روش تربیتی غیر مستقیم است که انسان‌ها به طور فطری در برابر کمال به خضوع درآمده و در برابرش مجذوب خواهند شد.

اولیا و مربیان به جای اینکه به وسیله گفتار به تربیت انسان پرداخته، خود ا مهذب سازند. روشن است در این صورت کمالات معنوی و روحی خود عامل جذب بوده و انسان‌ها را به هدایت و ارشاد رهنمون خواهد ساخت.

کسی که چیزی نداشته باشد نمی‌تواند به دیگران انتقال دهد پس مربی باید مهذب باشد تا بتواند دیگران را تهذیب نماید.